

KLASA: UP/I-344-01/13-05/15
URBROJ: 376-11-16-3
Zagreb, 6. srpnja 2016.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 2. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13 i 71/14), radi provođenja regulatorne obveze nadzora cijena za usluge u javnoj nepokretnoj komunikacijskoj mreži Hrvatskog Telekom d.d., Vijeće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti je na sjednici održanoj 6. srpnja 2016. donijelo

ODLUKU

- I. Određuju se cijene za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa na temelju ADSL/VDSL tehnologije u javnoj nepokretnoj komunikacijskoj mreži trgovačkog društva Hrvatski Telekom d.d., kako je navedeno u Priritku 1 ove odluke.
- II. Određuju se cijene dodatnih virtualnih kanala za VoIP i IPTV uslugu i nadzor korisničke opreme putem ADSL/VDSL pristupa, kako je navedeno u Priritku 2 ove odluke.
- III. Cijene iz točke I. i cijene dodatnih virtualnih kanala za IPTV uslugu putem ADSL/VDSL pristupa iz točke II. izreke ove odluke odnose se na razdoblje od 17. srpnja 2013. do 1. listopada 2014. Cijene dodatnih virtualnih kanala za VoIP i nadzor korisničke opreme putem ADSL/VDSL pristupa iz točke II. izreke ove odluke primjenjuju se od 17. srpnja 2013. do donošenja nove odluke.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (prije: Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije, dalje: HAKOM) je 28. lipnja 2013. donijela odluku, KLASA: UP/I-344-01/13-05/15, URBROJ: 376-11-13-1, kojom odlukom su Hrvatskom Telekom-u d.d. (dalje: HT) određene cijene za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa na temelju ADSL/VDSL tehnologije u javnoj nepokretnoj komunikacijskoj mreži te cijene dodatnih virtualnih kanala za VoIP i IPTV uslugu i nadzor korisničke opreme putem ADSL/VDSL pristupa, a što je sve ponovljeno u ovoj odluci. Naime, predmetna odluka je poništena presudom Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, UsII-83/13-5 od 21. travnja 2016. (ispravljenom rješenjem Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, UsII/13-6 od 8. lipnja 2016.) zbog neprovođenja postupka javne rasprave sukladno članku 22. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13 i 71/14, dalje: ZEK), čime je došlo i do povrede članka 17. stavka 5. ZEK-a. Stoga, valjalo je donijeti novu odluku uz provođenje postupka javne rasprave sukladno članku 22. stavku 5. ZEK-a.

HAKOM je u srpnju 2011. započeo projekt izrade vlastitih troškovnih modela u svrhu provedbe regulatorne obveze nadzora cijena na mjerodavnim tržištima¹ na kojima je operatorima sa

¹ Sva tržišta iz Preporuke Europske komisije o mjerodavnim tržištima (2007/879/EC)

značajnom tržišnom snagom određena navedena obveza odnosno obveza primjene troškovno usmjerenih cijena.

Vijeće HAKOM-a je 29. veljače 2012. donijelo odluku kojom je odredilo metodologiju izrade i primjene troškovnih modela za nepokretnu i pokretnu mrežu i univerzalnu uslugu, KLASA: UP/I-344-01/11-09/08, URBROJ: 376-11-12-13, (dalje: Metodologija). Na temelju Metodologije, primjenjujući LRAIC+ za sve veleprodajne usluge te dodatno „pure“ LRIC pristup za uslugu završavanja (terminacije) poziva, Vijeće HAKOM-a je 28. lipnja 2013. donijelo konačnu odluku o troškovima veleprodajnih usluga u javnoj nepokretnoj komunikacijskoj mreži trgovačkog društva Hrvatski Telekom d.d., KLASA: UP/I-344-01/11-09/08, URBROJ: 376-11-13-65.

Do određivanja troškovno usmjerenih cijena, cijene za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa su određene korištenjem metode maloprodajna cijena minus (eng. *retail minus*) te su se iste mijenjale pri svakoj izmjeni maloprodajnih cijena trgovačkog društva Hrvatski Telekom d.d. (dalje: HT). S obzirom da je HT na maloprodajnoj razini svojim krajnjim korisnicima nudio niže cijene usluge širokopojasnog pristupa internetu u slučaju potpisivanja ugovora na 12 ili 24 mjeseca, navedene pogodnosti su bile preslikane i na veleprodajnu razinu u skladu s obvezom nediskriminacije koja je HT-u određena kao operatoru sa značajnom tržišnom snagom na tržištu veleprodajnog širokopojasnog pristupa.

Za određivanje cijena dodatnih virtualnih kanala nije bila korištena navedena metoda s obzirom da navedene usluge nije moguće jednostavno preslikati s maloprodajne na veleprodajnu razinu te su iste određene na temelju troškova koje je HT dostavio HAKOM-u.

Operatori korisnici su u više navrata isticali kako cijene dodatnih virtualnih kanala nisu opravdane i razumne te nisu u skladu s troškovima koje HT ima pri pružanju istih. Naime, HAKOM je u 2012. u postupku izmjene Standardne ponude HT-a za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa razmatrao potrebu izmjene cijene dodatnih virtualnih kanala. Međutim, odlukom od 7. studenog 2012., KLASA: UP/I-344-01/12-05/06, URBROJ: 376-11/12-14, HAKOM je odredio da će odluku o cijenama virtualnih kanala donijeti u postupku određivanja veleprodajnih cijena na temelju troškovnog modela za nepokretnu jezgrenu mrežu HT-a, s obzirom da je HAKOM u tom trenutku bio u postupku provjere ispravnosti izrađenog troškovnog modela za nepokretnu jezgrenu mrežu HT-a koji će mu omogućiti određivanje, između ostalog, i troškovno usmjerene cijene dodatnih virtualnih kanala. Navedenom odlukom je zaključeno da HAKOM na temelju podataka prikupljenih u navedenom postupku ne može donijeti odluku o razini cijena virtualnih kanala sukladno obvezama koje su HT-u određene analizom tržišta veleprodajnog širokopojasnog pristupa. Nadalje, u okviru javne rasprave na analizu tržišta veleprodajnog širokopojasnog pristupa koja je provedena od 10. travnja do 16. svibnja 2013., operatori su ponovno ukazali na potrebu za hitnom primjenom troškovno usmjerenih cijena za dodatne virtualne kanale.

S obzirom da je u međuvremenu izradio vlastiti troškovni model „odozdo prema gore“ sukladno Metodologiji temeljem kojeg može izračunati troškove svih veleprodajnih usluga HT-a, HAKOM je u mogućnosti provjeriti koliki su stvarni troškovi HT-a te na temelju istih odrediti cijene koje drugi operatori plaćaju HT-u pri korištenju veleprodajnih usluga.

Iz rezultata troškovnih modela je utvrđeno kako određene cijene iz tada važeće standardne ponude HT-a za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa nisu opravdane i razumne (prije svega cijene dodatnih virtualnih kanala). Stoga, HAKOM smatra opravdanim primijeniti rezultate troškovnih modela na tada važeću strukturu naplate navedenih usluga zadržavajući jednake odnose postojećih cijena (prema dostupnim brzinama i paketima), usklađujući samo cijene na vrijednosti

koje se temelje na izračunatim troškovima za 2014. Navedeno će omogućiti da se cijene predmetnih usluga i prije moguće izmjene strukture naplate dovedu na razinu troškovne usmjerenosti.

Svi podaci na temelju kojih je HAKOM izračunao troškove veleprodajnih usluga su od strane HT-a označeni povjerljivim te stoga ne mogu biti javno objavljeni i dostupni drugim operatorima.

Dodatno, određivanje troškovno usmjerenih cijena usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa i dodatnih virtualnih kanala je izrazito važno i iz razloga što je HAKOM 17. lipnja 2013. donio odluku, KLASA: UP/I-344-01/12-05/24, URBROJ: 376-11/13-25, kojom se određuju uvjeti za migraciju korisnika s PSTN na NGN mrežu HT-a. Kako je za najzahtjevnije korisnike u migracijskom procesu (ISDN BRA korisnici) određeno kao zamjensko rješenje korištenje usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa te dodatnog virtualnog kanala za VoIP, HAKOM je bio obvezan osigurati odgovarajuće uvjete za uspješno provođenje planirane migracije, a jedan od uvjeta je svakako i osiguravanje troškovno usmjerenih cijena za ključne usluge u migracijskom procesu.

Kao što je ranije navedeno, HT je u sklopu tada važeće standardne ponude za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa, ovisno o trajanju ugovorne obveze, nudio tri razine cijena koje su drugi operatori mogli koristiti. S obzirom da je navedeno posljedica korištenja metode maloprodajna cijena minus, određivanjem predmetnih cijena na temelju rezultata troškovnih modela, HAKOM smatra opravdanim odrediti samo jednu razinu cijena koja se temelji na troškovima pružanja navedene usluge. Kako do snižavanja cijena zbog vezivanja korisnika na maloprodajnoj razini na 12 ili 24 mjeseca dolazi isključivo zbog maloprodajnih ušteda HT-a, HAKOM smatra kako nije opravdano iste preslikavati na veleprodajnu razinu (zbog nekorištenja metode maloprodajna cijena minus) te će se moguće narušavanje tržišnog natjecanja zbog preniskih cijena na maloprodajnoj razini provjeravati provođenjem testa istiskivanja margine (eng. *margin squeeze test*) korištenjem istih veleprodajnih cijena kao relevantnog troška pojedine maloprodajne usluge neovisno o trajanju ugovorne obveze.

Ipak, kako bi zaštitio interese operatora korisnika koji su na veleprodajnoj razini već ugovorili određeni broj pojedinačnih usluga veleprodajnog širokopojasnog pristupa uz obvezno trajanje ugovorne obveze na 12 ili 24 mjeseca, HAKOM je smatrao opravdanim odrediti HT-u pružanje navedenih usluga prema ugovorenim cijenama do isteka obveznog trajanja ugovorne obveze svakog pojedinačnog pristupa te tek po isteku navedene obveze primjenu cijena iz točke I. ove odluke, a vezano za točku III. iste.

S obzirom da za dodatne virtualne kanale ne postoji mogućnost ugovaranja obveznog trajanja ugovorne obveze i primjene drugačijih cijena ovisno o istoj, HT je obvezan primjenjivati cijene iz točke II. za sve korisnike kako je određeno u točki III. ove odluke.

Radi izbjegavanja bilo kakvih dvojbi, HAKOM je ovom odlukom odredio cijene za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa, dodatne virtualne kanale za VoIP i IPTV uslugu te za nadzor korisničke opreme isključivo za ADSL/VDSL tehnologiju, dok će cijene navedenih usluga na temelju FTTH tehnologije korištenjem rezultata troškovnih modela biti određene u zasebnom postupku nakon provedene javne rasprave o prijedlogu novih cijena.

Na temelju svega navedenog, HAKOM je temeljem članka 12. stavka 1. točke 2. i članka 62. stavaka 3. i 4. ZEK-a odlučio kao u točkama I. i II. izreke ove odluke.

Obzirom na presudu Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, UsII-83/13-5 od 21. travnja 2016. i rješenje Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, UsII/13-6 od 8. lipnja 2016., kojima je poništena odluka HAKOM-a od 28. lipnja 2013., KLASA: UP/I-344-01/13-05/15, URBROJ: 376-11-13-1, HAKOM je odlučio kao u točki III. izreke ove odluke.

Sukladno članku 22. stavak 5. ZEK-a o ovom prijedlogu odluke provest će se javna rasprava.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

dr. sc. Dražen Lučić

Privitci:

- Privitak 1 - cijene usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa
- Privitak 2 - cijene dodatnih virtualnih kanala za VoIP i IPTV uslugu te za nadzor korisničke opreme

Privitak 1 – cijene usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa

Cjenik mjesečnih naknada za veleprodajni širokopojasni pristup za Internet uslugu na temelju ADSL/VDSL tehnologije uz Regionalni pristup T-Com mreži

Brzina ADSL/VDSL pristupa	Prometni paket	Cijena [kn]	
		Krajnji korisnik ostvaruje Osnovni pristup mreži putem usluge T-Coma	Krajnji korisnik ostvaruje Osnovni pristup mreži putem usluge Operatora korisnika
256/128 do 512/256kb/s	1GB	21,62	61,33
512/128 do 1024/256kb/s	1GB	22,55	62,26
1024/128 do 2048/256kb/s	1GB	24,43	64,14
1536/128 do 3072/256kb/s	1GB	26,32	66,03
2048/256 do 4096/512kbit/s	1GB	29,21	68,92
5120/320 do 10240/640kbit/s	1GB	37,85	77,56
5120/512 do 10240/1024kbit/s	1GB	45,51	85,22
14336/384 do 20480/768kbit/s	1GB	58,88	98,59
14336/512 do 20480/1024kbit/s	1GB	71,93	111,64
256/128 do 512/256kb/s	15GB	33,13	72,84
512/128 do 1024/256kb/s	15GB	34,06	73,77
1024/128 do 2048/256kb/s	15GB	35,94	75,65
1536/128 do 3072/256kb/s	15GB	37,83	77,54
2048/256 do 4096/512kbit/s	15GB	40,71	80,42
5120/320 do 10240/640kbit/s	15GB	49,35	89,06
5120/512 do 10240/1024kbit/s	15GB	57,02	96,73
14336/384 do 20480/768kbit/s	15GB	70,38	110,09
14336/512 do 20480/1024kbit/s	15GB	83,43	123,14
256/128 do 512/256kb/s	Flat	44,93	84,64
512/128 do 1024/256kb/s	Flat	45,87	85,58
1024/128 do 2048/256kb/s	Flat	47,75	87,46
1536/128 do 3072/256kb/s	Flat	49,63	89,34
2048/256 do 4096/512kbit/s	Flat	52,52	92,23
5120/320 do 10240/640kbit/s	Flat	61,16	100,87
5120/512 do 10240/1024kbit/s	Flat	68,83	108,54
14336/384 do 20480/768kbit/s	Flat	82,19	121,90
14336/512 do 20480/1024kbit/s	Flat	95,23	134,94

Cjenik mjesečnih naknada za veleprodajni širokopojasni pristup za Internet uslugu na temelju ADSL/VDSL tehnologije uz Nacionalni pristup T-Com mreži

Brzina ADSL/VDSL pristupa	Prometni paket	Cijena [kn]	
		Krajnji korisnik ostvaruje Osnovni pristup mreži putem usluge T-Coma	Krajnji korisnik ostvaruje Osnovni pristup mreži putem usluge Operatora korisnika
256/128 do 512/256kb/s	1GB	25,75	65,46
512/128 do 1024/256kb/s	1GB	26,68	66,39
1024/128 do 2048/256kb/s	1GB	28,57	68,28
1536/128 do 3072/256kb/s	1GB	30,45	70,16
2048/256 do 4096/512kbit/s	1GB	33,34	73,05
5120/320 do 10240/640kbit/s	1GB	41,98	81,69
5120/512 do 10240/1024kbit/s	1GB	49,64	89,35
14336/384 do 20480/768kbit/s	1GB	63,01	102,72
14336/512 do 20480/1024kbit/s	1GB	76,06	115,77
256/128 do 512/256kb/s	15GB	45,31	85,02
512/128 do 1024/256kb/s	15GB	46,25	85,96
1024/128 do 2048/256kb/s	15GB	48,13	87,84
1536/128 do 3072/256kb/s	15GB	50,01	89,72
2048/256 do 4096/512kbit/s	15GB	52,90	92,61
5120/320 do 10240/640kbit/s	15GB	61,54	101,25
5120/512 do 10240/1024kbit/s	15GB	69,21	108,92
14336/384 do 20480/768kbit/s	15GB	82,56	122,27
14336/512 do 20480/1024kbit/s	15GB	95,61	135,32
256/128 do 512/256kb/s	Flat	65,38	105,09
512/128 do 1024/256kb/s	Flat	66,32	106,03
1024/128 do 2048/256kb/s	Flat	68,20	107,91
1536/128 do 3072/256kb/s	Flat	70,08	109,79
2048/256 do 4096/512kbit/s	Flat	72,97	112,68
5120/320 do 10240/640kbit/s	Flat	81,61	121,32
5120/512 do 10240/1024kbit/s	Flat	89,28	128,99
14336/384 do 20480/768kbit/s	Flat	102,63	142,34
14336/512 do 20480/1024kbit/s	Flat	115,68	155,39

Cjenik mjesečnih naknada za veleprodajni širokopojasni pristup za Internet uslugu na temelju ADSL/VDSL tehnologije uz Ethernet pristup T-Com mreži

Brzina ADSL/VDSL pristupa	Prometni paket	Cijena [kn]	
		Krajnji korisnik ostvaruje Osnovni pristup mreži putem usluge T-Coma	Krajnji korisnik ostvaruje Osnovni pristup mreži putem usluge Operatora korisnika
256/128 do 512/256kb/s	Flat	33,07	72,78
512/128 do 1024/256kb/s	Flat	33,76	73,47
1024/128 do 2048/256kb/s	Flat	35,15	74,86
1536/128 do 3072/256kb/s	Flat	36,53	76,24
2048/256 do 4096/512kbit/s	Flat	38,66	78,37
5120/320 do 10240/640kbit/s	Flat	45,02	84,73
5120/512 do 10240/1024kbit/s	Flat	50,66	90,37
14336/384 do 20480/768kbit/s	Flat	60,49	100,20
14336/512 do 20480/1024kbit/s	Flat	70,10	109,81

Privitak 2 – cijene dodatnih virtualnih kanala za VoIP i IPTV uslugu te za nadzor korisničke opreme

Usluga	Cijena [kn]	
	Krajnji korisnik ostvaruje Osnovni pristup mreži putem usluge T-Coma	Krajnji korisnik ostvaruje Osnovni pristup mreži putem usluge Operatora korisnika
Mjesečna naknada za virtualni kanal za IPTV 2 Mbit/s SD (Ethernet razina)	11,13	11,13
Mjesečna naknada za virtualni kanal za IPTV 3 Mbit/s SD (Ethernet razina)	12,11	12,11
Mjesečna naknada za virtualni kanal za IPTV 4 Mbit/s SD (Ethernet razina)	13,09	13,09
Mjesečna naknada za samostalni virtualni kanal za IPTV 2 Mbit/s SD (Ethernet razina)	32,91	72,62
Mjesečna naknada za samostalni virtualni kanal za IPTV 3 Mbit/s SD (Ethernet razina)	33,89	73,60
Mjesečna naknada za samostalni virtualni kanal za IPTV 4 Mbit/s SD (Ethernet razina)	34,87	74,58
Mjesečna naknada za virtualni kanal za IPTV 6 Mbit/s HD (Ethernet razina)	30,69	30,69
Mjesečna naknada za virtualni kanal za IPTV 8 Mbit/s HD (Ethernet razina)	33,40	33,40
Mjesečna naknada za virtualni kanal za IPTV 10 Mbit/s HD (Ethernet razina)	36,11	36,11
Mjesečna naknada za samostalni virtualni kanal za IPTV 6 Mbit/s HD (Ethernet razina)	52,47	92,18
Mjesečna naknada za samostalni virtualni kanal za IPTV 8 Mbit/s HD (Ethernet razina)	55,18	94,89
Mjesečna naknada za samostalni virtualni kanal za IPTV 10 Mbit/s HD (Ethernet razina)	57,89	97,60
Mjesečna naknada za virtualni kanal za VoIP -256 kbit/s (Ethernet razina)	1,30	1,30
Mjesečna naknada za virtualni kanal za VoIP -512 kbit/s (Ethernet razina)	1,82	1,82
Mjesečna naknada za virtualni kanal za VoIP-256 kbit/s (IP razina / regionalni pristup)	1,68	1,68
Mjesečna naknada za virtualni kanal za VoIP-512 kbit/s (IP razina / regionalni pristup)	2,35	2,35
Mjesečna naknada za virtualni kanal za VoIP-256 kbit/s IP razina / nacionalni pristup)	2,15	2,15
Mjesečna naknada za virtualni kanal za VoIP-512 kbit/s IP razina / nacionalni pristup)	3,02	3,02
Mjesečna naknada za virtualni kanal za nadzor 256 kbit/s (Ethernet razina)	1,27	1,27
Mjesečna naknada za virtualni kanal za nadzor 256 kbit/s (IP razina / regionalni pristup)	1,39	1,39
Mjesečna naknada za virtualni kanal za nadzor 256 kbit/s (IP razina / nacionalni pristup)	1,67	1,67
Mjesečna naknada za samostalni virtualni kanal za VoIP 256kbit/s (Ethernet razina)	N/A	62,79
Mjesečna naknada za samostalni virtualni kanal za VoIP 512kbit/s (Ethernet razina)	N/A	63,31
Mjesečna naknada za samostalni virtualni kanal za VoIP-256 kbit/s (IP razina / regionalni pristup)	N/A	63,17
Mjesečna naknada za samostalni virtualni kanal za VoIP-512 kbit/s (IP razina / regionalni pristup)	N/A	63,84
Mjesečna naknada za samostalni virtualni kanal za VoIP-256 kbit/s (IP razina / nacionalni pristup)	N/A	63,64
Mjesečna naknada za samostalni virtualni kanal za VoIP-512 kbit/s (IP razina / nacionalni pristup)	N/A	64,51